

MARC PER A LA IMPLANTACIÓ DELS PROGRAMES OFICIALS DE POSTGRAU

Acord núm. 189/2005 pel qual s'aprova el Marc per a la implantació dels programes oficials de postgrau

- Document aprovat per la Comissió de Docència del Consell de Govern del dia 21/06/2005
- Document aprovat pel Consell de Govern del dia 1/07/2005

DOCUMENT CG 37/06 2005

Vicerektorat d'Ordenació Acadèmica
Comissionat de l'Espai Europeu d'Educació Superior
Juny 2005

MARC PER A LA IMPLANTACIÓ DELS PROGRAMES OFICIALS DE POSTGRAU

Versió 8, 29.6.2005

1

ÍNDEX

- Programes oficials de postgrau: criteris i conceptes generals
- Elements d'un programa de postgrau: màsters i doctorats (línies de recerca)
- Consell Interuniversitari de Catalunya (CIC): criteris de programació i aspectes a definir
- Marc dels programes oficials de postgrau de la UPC
- Passos a seguir per a la implantació de màsters
- Marc per als doctorats de la UPC
- Calendari

2

Programes oficials de postgrau: criteris i conceptes generals 1 (arts. 1 a 7 del RD)

- Els estudis oficials de postgrau comprenen el segon i tercer cicle del sistema espanyol universitari en consonància amb les línies generals de l'EEES
- Els estudis oficials de postgrau tenen com a finalitat l'especialització de l'estudiant en la seva formació acadèmica, professional o investigadora
- S'articulen en programes integrats pels ensenyaments que condueixen als títols de màster o doctorat.
- La regla general d'accés als estudis de postgrau, és estar en possessió del títol de grau o d'un altre expressament declarat equivalent
- Excepcionalment: haver superat 180 ECTS de primer cicle, i que hi estiguin compresos la totalitat de continguts formatius comuns d'una titulació de grau
- Els estudiants/es podran accedir a qualsevol estudi de postgrau relacionat o no científicament amb el seu currículum universitari, prèvia admissió d'acord amb els requisits d'accés establerts per la Universitat
- Per als estudiants estrangers no és necessària l'homologació prèvia de la seva titulació; únicament se'ls exigeix la comprovació de la formació prèvia necessària

3

Programes oficials de postgrau: criteris i conceptes generals 2 (arts. 1 a 7 del RD)

- Les universitats són competents per elaborar i organitzar programes de postgrau, d'acord amb els criteris i requisits acadèmics derivats de la legislació vigent.
- La universitat crearà, d'acord amb el RD, la comissió d'estudis de postgrau. Aquesta comissió és responsable de rebre, acceptar i presentar al CG les propostes de programació de postgraus per a la seva aprovació.
- Cada programa de postgrau tindrà un òrgan responsable que elaborarà i presentarà la proposta a la comissió d'estudis de postgrau i respondrà del desenvolupament del programa.
- En una mateixa universitat no podran aprovar-se dos o més programes oficials de postgrau amb objectius i continguts substancialment coincidents
- La programació de postgraus ha d'estar d'acord amb els criteris establerts per les CCAA. El CCU aprovarà cada any, a proposta del govern autònom (15 de febrer), una relació de programes de postgrau amb caràcter oficial i acollits al règim de preus públics
- Els programes de postgrau seran acreditats per les Agències de Qualitat que siguin competents d'acord amb la legislació vigent, i per les mateixes universitats
- La implantació de programes de postgrau pot estar basada en acords de col.laboració interdepartamental i/o interuniversitari per al disseny i impartició de programes conjunts. Els programes conjunts hauran s'ajustar-se als criteris i normes generals.

4

Programes oficials de postgrau: segon cicle (arts. 8 i 9 del RD)

- Els màsters estaran dedicats a la formació avançada de caràcter espacialitzada o multidisciplinar, dirigida a una especialització acadèmica o professional o a promoure la iniciació en tasques de recerca
- Els estudis oficials de màster podran incorporar especialitats a la programació dels ensenyaments que corresponen amb el seu àmbit científic, humanístic, tecnològic o professional
- L'estructura dels màsters és competència de la universitat, però en tot cas tindran entre 60 i 120 ECTS
- El govern podrà establir directrius generals pròpies i requisits especials d'accés als estudis de màster en aquells casos en què, d'acord amb la normativa vigent, el títol habiliti professionalment
- Per tant, hi ha màsters amb directrius pròpies, i màsters en els quals la universitat defineix les directrius
- En aquest cas, la universitat assignarà un nombre de crèdits a cada una de les matèries i activitats formatives a proposta de l'òrgan responsable de desenvolupament del Màster
- És competència de l'òrgan responsable del programa de postgrau:
 - Fixar el nombre mínim de crèdits
 - Les matèries del pla d'estudis que ha de cursar cada estudiant/a (en funció de la formació prèvia)
- En qualsevol cas, per a l'obtenció del títol de màster serà necessari haver superat com a mínim 60 ECTS del programa
- L'organització dels màsters pot comptar amb la col·laboració de professionals o investigadors/es i altres institucions, empreses o indústries

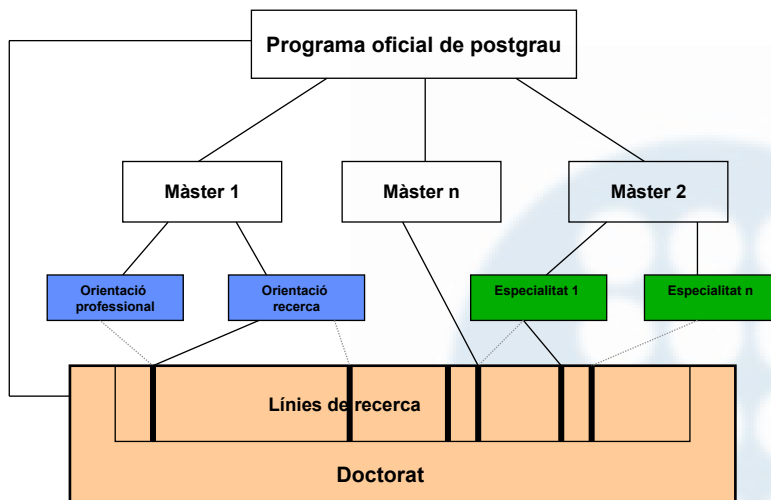
5

Programes oficials de postgrau: tercer cicle (arts. 10 a 14 del RD)

- La finalitat del tercer cicle és la formació avançada en les tècniques de recerca, i inclourà l'elaboració, presentació i defensa de la tesi doctoral
- La formació corresponent podrà articular-se mitjançant l'organització de cursos, seminaris o altres activitats dirigides a la formació investigadora
- La universitat establirà:
 - Les línies de recerca per a cada un dels programes de postgrau,
 - La relació de professors/es i investigadors encarregats de la direcció de tesis doctorals,
 - El nombre màxim d'estudiants
 - Els criteris d'admissió en el doctorat
- La condició d'accés al tercer cicle és haver completat 300 ECTS com a mínim en el conjunt d'estudis universitaris de grau i postgrau, dels quals 60 com a mínim han de correspondre a postgrau

6

Elements d'un programa de postgrau: màsters i doctorats (línies de recerca)

7

Consell Interuniversitari de Catalunya (CIC): criteris de programació i aspectes a definir

- Atenció a les necessitats socials
 - inserció dels titulats/des als àmbits acadèmics, professionals o de la recerca
 - demanda suficient
- Prioritat de col.laboració intra i interuniversitària, tant a l'espai nacional com a l'internacional
 - internacionalització
 - multidisciplinars i col.laboració entre unitats bàsiques
- Especialització de cada universitat
 - àmbits propis professionals i de generació del coneixement
- Equilibri territorial
 - criteris d'eficiència i distribució de recursos
- EEES: adequar objectius i metodologia als principis de Bolonya
 - disseny dels programes, desenvolupament de l'aprenentatge
 - seguiment i millora, assegurement de la qualitat

8

Consell Interuniversitari de Catalunya (CIC): criteris de programació i aspectes a definir

Criteris de prioritització:

- Elevat component d'internacionalització dels programes
- Adequació del professorat a l'orientació dels itineraris i títols a què puguin conduir
- Menció de qualitat dels programes de doctorat
- Adaptació de títols propis amb elevada demanda, i/o acreditada capacitat d'inserció professional dels seus graduats en l'àmbit europeu

9

Consell Interuniversitari de Catalunya (CIC): criteris de programació i aspectes a definir**Aspectes a definir**

- Preus públics potsgrau (límits del CCU sense definir)
- Model finançament (no hi ha nou compromís econòmic; adaptar el model actual)
- Criteris acreditació i efectes sobre la continuïtat (coordinació agències)
- Catàleg de grau (retard respecte al postgrau)
- Tractament dels postgraus amb directrius pròpies

Transició

- Cada universitat ha d'establir el procediment gradual de transició; és desitjable un ritme uniforme d'implantació dels POP
- Harmonització dels mecanismes d'adaptació i d'accés als POP dels estudiants/es i titulats/des actuals
- Definició dels nous indicadors de finançament
- Tractament específic dels Erasmus Mundus

10

Marc dels programes oficials de postgrau de la UPC

- Cada programa de postgrau podrà integrar un o diversos màsters en nombre reduït
- Àmbit temàtic ampli dels màsters amb possibilitat d'especialitats i d'orientació professional o a recerca
- Els programes de postgrau han de cobrir tot l'espectre temàtic de la UPC, en un nombre reduït per tal de fer-los viables
- Disponibilitat de recursos i viabilitat del programa: demanda potencial suficient i prou capacitat docent amb el PDI actual
- Les línies de recerca de postgrau no es corresponen amb les línies que fins ara s'han considerat, i són molt més àmplies. Normalment, les línies de recerca estaran associades als màster o a les especialitats de màster amb orientació a recerca, però excepcionalment pot haver línies sense màster (si no hi ha prou capacitat docent o demanda d'estudiants per fer viable el màster) i màsters professionals sense línies
- Cada POP tindrà un catàleg de matèries, les quals podran formar part d'un o diversos màsters
- La formació prèvia de l'estudiant determinarà les activitats obligatòries a realitzar en el doctorat; en tot cas, les activitats obligatòries del doctorat, si n'hi ha, estaran orientades a la formació en les metodologies de recerca, en els instruments d'accés a les fonts i a l'elaboració de documents publicables
- El marc ha de ser flexible i ha d'admetre excepcions justificades

11

Marc dels programes oficials de postgrau de la UPC

Estructura acadèmica del Màster

- Màsters de 120 ECTS, que poden tenir especialitats
- No s'exclou valors entre 60 i 120 ECTS
- La relació: hores de treball estudiant / hores de classe presencial, ha de ser alta
- El pla d'estudis determinarà el conjunt de matèries obligatòries i les activitats formatives o matèries optatives
- El pla d'estudis establirà la forma d'avaluar. Possibilitat d'avaluar conjuntament grups de matèries
- Proporció mínima i/o màxima de matèries obligatòries i de matèries optatives i activitats formatives
- El pla d'estudis inclourà amb caràcter general el treball o projecte fi de màster, i el nombre de crèdits assignats
- Hi ha un màxim de matèries (5 / 6) programades per semestre
- Els crèdits per matèria han de tenir un mínim de (5/6) ECTS que representen un mínim de (125/150) hores de treball de l'estudiant.
- No es preveu repetició de docència dins del mateix any acadèmic
- Es preveu la possibilitat de docència biennal
- El calendari s'organitza per semestres però es poden fer assignatures anuals o intenses

12

Marc dels programes oficials de postgrau de la UPC

Gestió acadèmica dels programes de postgrau

- Màsters amb directrius pròpies i competències professionals organitzats i gestionats pels centres
- Altres màsters
 - Disposaran d'una persona responsable i, si les UBs promotores ho consideren necessari, una comissió que l'assisteix, amb competències en admissió d'estudiants, establiment de quines matèries han de cursar, propostes de col·laboració de professionals no PDI, etc
 - Si les UBs promotores no disposen de recursos suficients per a la gestió administrativa (matrícula, expedients, ...) i/o d'espais i equipaments, hauran d'arribar a acords amb algun centre o UTG.
- Línies de recerca de doctorat:
 - Disposaran d'una persona responsable i, si escau, una comissió que l'assisteix (a partir de les UBs vinculades a les línies), amb competències en admissió d'estudiants, establiment si escau de formació complementària, assignació de directors de tesi, remissió de tesis, informes i propostes de tribunals a la comissió de doctorat de la UPC, reconeixement d'activitats realitzades a l'estranger cara a la menció europea del títol de doctor, etc
- Òrgan responsable del programa:
 - Constituit per les persones responsables dels màsters i línies de recerca del programa, amb competències de seguiment de resultats acadèmics i organització del catàleg de matèries del programa per afavorir sinergies entre els màsters
- Comissió d'estudis de postgrau de la UPC
 - Competent en la sanció de propostes de programes i màsters i les seves memòries
- Comissió de doctorat de la UPC
 - Competent en l'establiment de directrius a seguir pels responsables de línies de recerca de doctorat, l'admissió tesis, el nomenament tribunals, etc

13

Marc dels programes oficials de postgrau de la UPC

Accés

- L'òrgan responsable del programa establirà les condicions d'accés
- En general: accés als màsters per a persones que acrediten 180 ECTS de Grau que hagin cobert els continguts formatius comuns d'un títol oficial de grau
- Accés als màsters des de primers cicles actuals, estiguin o no associats a un títol oficial
- Accés al doctorat amb segon cicle actual i complements de formació
- Possibilitat d'establir complements de formació

14

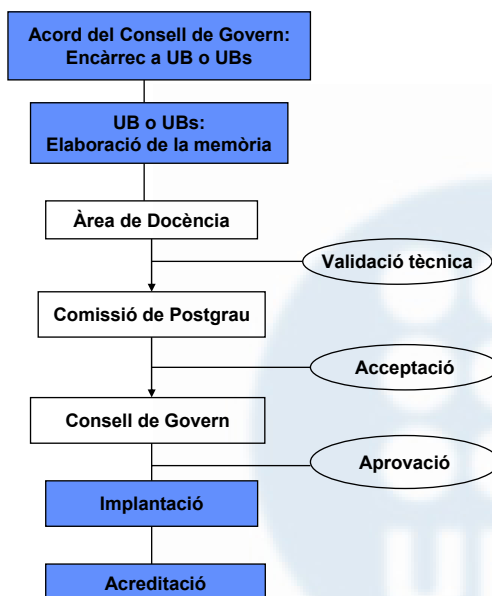
Marc dels programes oficials de postgrau de la UPC

Prioritats:

- Màsters procedents de doctorats amb menció de qualitat o de característiques comparables, o d'estudis de segon cicle
- Màsters en què l'estudiant pugui fer part de la formació en altres països, tot i que això no sigui obligatori
- A ser possible els màsters han de tenir una doble orientació: de recerca i d'especialització professional
- Màsters que comparteixen activitats i matèries comunes en diverses orientacions i especialitats o amb altres estudis actuals, tot optimitzant els recursos disponibles
- Màsters amb viabilitat econòmica:
 - Disponibilitat de recursos
 - Demanda
- Normalment un màster implicarà diverses unitats bàsiques

15

Passos a seguir per a la implantació d'estudis de Màsters

16

Passos a seguir per a la implantació de programes de màsters: estudi inicial

- Acord del Consell de Govern
- Constitució de la comissió responsable que elabora el programa
- Elaboració d'una proposta amb els elements essencials (fitxa actual), afegint elements de viabilitat:
 - Àmbit, orientació del programa i titulació; equivalència amb altres titulacions nacionals i/o europees
 - Objectius i destinataris
 - Justificació del programa: demanda social; previsió de demanda
 - Nombre de places i criteris d'admissió, i criteris d'accés
 - Estructura i organització del pla d'estudis
 - perfil de la titulació
 - distribució general dels ECTS: matèries, objectius
 - catàleg de matèries
 - planificació temporal i mobilitat
 - Viabilitat
 - recursos de docència
 - direcció i coordinació
 - economia
- Mecanismes de seguiment i qualitat
- Línies de recerca vinculades al programa i professorat que pot dirigir tesis
- Calendari previst d'elaboració, aprovació, amortització i implantació

17

Passos a seguir per a la implantació de programes de Màsters: elaboració memòries (protocol AQU)

- **0. Dades generals**
- **1. Context general que justifica i dóna suport a la implantació de la titulació**
 - 1.1 Des de la perspectiva externa
 - 1.2. Des de la perspectiva interna
 - 1.3. La dimensió internacional
- **2. Programa de formació**
 - 2.1. El perfil de formació i els seus referents
 - 2.2. L'enfocament del procés d'ensenyament-aprenentatge
 - 2.3. Els criteris de certificació i avaluació de la qualitat de la progressió acadèmica
 - 2.4. El perfil d'accés a la titulació
- **3. Planificació operativa del pla d'estudis**
 - 3.1. El professorat i el personal d'administració i serveis
 - 3.2. Els recursos materials
 - 3.3. L'organització de l'ensenyament
- **4. Mecanismes de seguiment i assegurament de la qualitat**

18

Marc per als doctorats de la UPC

- L'accés al doctorat es farà a través d'una línia de recerca dins d'un programa de postgrau
- Les línies de recerca són la subdivisió d'àmbit de cara a la realització de la tesi doctoral
- Per cada línia de recerca s'indicarà el PDI elegible per a direcció de tesi, els grups de recerca i les unitats bàsiques vinculades
- Depenent del *currículum* del sol·licitant, la línia de recerca de doctorat, sota la supervisió de la comissió de doctorat de la UPC, podrà proposar la superació d'un nombre màxim de 60 ECTS complementaris
- Aquests crèdits complementaris s'orientaran a la formació en metodologia de recerca i coneixements complementaris relacionats amb la línia de recerca triada

19

TRANSITORI DOCTORAT

2005-2006	2006-2007	2007-2008 i següents
47 PROGRAMES DE DOCTORAT	≤ 47 PROGRAMES DE DOCTORAT	EXTINCIÓ PROGRAMES DOCTORAT
MERIT	... MÀSTERS AMB ORIENTACIÓ DE RECERCA	... MÀSTERS AMB ORIENTACIÓ DE RECERCA
ADMISSIÓ TESI: ≥300 ECTS (≥60 A MÀSTER O 2n CICLE) + DEA	ADMISSIÓ TESI: ≥300 ECTS (≥60 A MÀSTER O 2n CICLE) + DEA	ADMISSIÓ TESI: ≥300 ECTS (≥60 A MÀSTER O 2n CICLE) + COMPLEMENTES FORMACIÓ (CURSOS, PROJECTE DE TESI, ETC), EN FUNCIÓ DELS ESTUDIS CURSATS PRÈVIAMENT

20

Calendari

Juny 2005 :

- Presentació de les propostes de màsters
- Nomenament de la comissió d'estudis de postgrau de la universitat i aprovació de la relació inicial de programes de postgrau (Consell de Govern)

Juliol 2005:

- Anàlisi dels objectius dels màsters (Consell Social)
- Aprovació de les propostes de màsters a implantar el curs 2006-07 i encàrrec a UBs de l'elaboració de les memòries (Comissió de postgrau i Consell de Govern)

Fins 30 de setembre de 2005:

- Presentació de les memòries de màsters a implantar el curs 2006-07

Octubre i primera quinzena de novembre de 2005:

- Revisió per tercers (si escau) i aprovació de les memòries dels màsters a implantar el curs 2006-07 (Comissions de docència, doctorat i postgrau i Consell de Govern)
- Aprovació de les línies de recerca de doctorat dels programes oficials de postgrau (Comissions de doctorat i recerca i Consell de Govern)

15 de novembre

- Presentació al DURSI de la relació de programes de postgrau, l'esbós de la seva programació global i les memòries dels màsters a implantar el curs 2006-07